

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 København K
Att. Trine Bolette Svensson

06. august 2014

Høringssvar over harmonisering af regler vedrørende fællesuddannelser og udbud af uddannelser i udlandet.

Danske Professionshøjskoler takker for muligheden for at kommentere på regelsættet vedrørende "Fællesuddannelser og joint degrees" samt "Udbud af uddannelser i udlandet" i forbindelse med en eventuel harmonisering af lovgrundlaget.

Der er tale om et komplekst, fagligt sagsområde, som det kræver betydelig erfaring med og viden om at udtale sig over- Danske Professionshøjskoler har derfor indhentet bidrag til foreningens høringssvar hos de faglige eksperter i professionshøjskolernes Internationale Netværk. International chef Morten Pristed, UCSJ har samlet bidragene og lavet udkast til høringssvaret. Rikke Nielsen, Director of VIA International, VIA University College, e-mail: RIKN@VIA.DK stiller sig til rådighed for ministeriets evt. spørgsmål i anledning af udredningen og Danske Professionshøjskoler's høringssvar.

Positiv overfor harmonisering af regelgrundlag

Danske Professionshøjskoler er meget positive overfor, at der nu lægges op til en harmonisering af regelgrundlaget, da vi tolker det som en bestræbelse på at rydde juridiske forhindringer af vejen for fællesuddannelser og udbud af uddannelser i udlandet. Vi ser dette som et vigtigt skridt hen imod at opbygge en samlet set større dansk kapacitet og tradition på dette område, der har tiltrukket sig betydelig politisk opmærksomhed i de seneste år.

Der er forskelligheder i institutionernes bekendtgørelser, som ikke lader sig ensrette, men der skal med udgangspunkt i en fælles ramme være muligheder for frihedsgrader og fleksibilitet i forhold til definition af marked og markedsbetjening, således at rettigheden til at tilpasse uddannelser i udlandet bliver ens. Herved kan man sikre, at der lovgivningsmæssigt ikke er barrierer for at kunne indfri kravene/forventningerne til sektorernes øgede internationalisering.

Danske Professionshøjskoler peger på værdien af

Regeringens internationaliseringsstrategi I og II:

- At institutionerne på tværs af sektorer ligestilles mest muligt i forhold til muligheder i udlandet, og at denne ligestilling tager udgangspunkt i den mest fleksible lovgivning, så

ændringer samlet set betyder forenklinger og forbedringer (ingen bliver stillet ringere, men flest muligt bliver stillet bedre)

- At der findes så få bindende regler som muligt
- At erfaringerne fra universiteternes arbejde med deres lovgivning på området tages med i udformningen af fremtidige fælles regler, således at Ministeriet benytter anledningen til at fjerne uhensigtsmæssigheder og bygger videre på det velfungerende
- Institutionsakkrediteringerne, som vi forventer kan bidrage positivt til udbud af fællesuddannelser på PH-området og danne grundlag for øget autonomi også på dette område.
- At indkvartering/bolig området medtænkes, således at PH'erne også på dette område får lige muligheder med universiteterne

Professionshøjskolerne peger på udfordringerne ved

- At det nuværende retsgrundlag for erhvervsakademierne og professionshøjskolerne har været en hæmsko for realisering af udbud i udlandet og indgåelse af fællesuddannelser herunder joint degrees. Modsat er erfaringen fra universiteterne, hvor det under deres nuværende lovgrundlag har været muligt at etablere udbud af master- og kandidatuddannelser i udlandet – bl.a. fordi universiteterne har kunnet tilrettelægge og udbyde uddannelser, de ikke på forhånd udbyder i Danmark, men som er tilrettelagt under hensyntagen til deres udenlandske partners behov og ønsker
- At lovgrundlaget, som det ser ud i dag for professionshøjskolernes udbud af uddannelse i udlandet, stiller professionshøjskolerne sammenligneligt dårligere end universiteterne, da de fx ikke kan afvige eller blot afvige begrænset fra danske regelsæt og studieordninger. Dermed har professionshøjskolerne ikke i samme grad mulighed for at tage højde for det marked, som uddannelsen udbydes i udenfor Danmark. Med et regelsæt, som fokuserer på det danske marked, vil det altid være en udfordring at harmonisere med udenlandske partere

Konkrete kommentarer

Følgende konkrete kommentarer knytter til de enkelte områder af lovgivningen

1. Rammer

LEP lovens §17 a:

”Stk. 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om udbud i udlandet og kan herunder fravige bestemmelser i loven.”

Kommentar: *Bestemmelsen bør præciseres – hvad menes der?*

2. Rammer, fortsat

I bekendtgørelse om universiteternes internationale uddannelsesforløb er i § 3 fastsat:

”Universitetet har følgende muligheder for at udbyde uddannelser i udlandet:

- 1) Som hele eller dele af uddannelser som eneudbyder, jf. dog § 7
- 2) Som hele eller dele af uddannelser i udlandet med et eller flere samarbejdsuniversiteter
- 3)
- 4)

Stk. 2-3...”

Kommentar: *Ovenstående bør også indføres som gældende for professionshøjskolerne.*

3. Adgangskrav

I bekendtgørelse om universiteternes internationale uddannelsesforløb § 10:

”Når universitetet udbyder hele uddannelser i udlandet som eneudbyder, skal universitetet fastsætte nærmere regler om, hvilke adgangskrav ansøgerne skal opfylde for at blive optaget på uddannelsen.

Stk. 2. Universitetet fastsætter nærmere regler om optagelse og indskrivning af de studerende.

Kommentar: *Bør i lighed med bekendtgørelse for universiteterne også præciseres for professionshøjskolerne.*

4. Kvalitetssikring

Bekendtgørelse om udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet:

§ 2. Undervisningsministeriet træffer, efter en vurdering (screening) af en ansøgning om godkendelse af et udbud i udlandet, afgørelse om, hvorvidt ansøgningen skal fremmes med henblik på Akkrediteringsrådets afgørelse om akkreditering.

Stk. 2. Undervisningsministeriet træffer sin afgørelse efter stk. 1 ud fra en vurdering af institutionens økonomiske forudsætninger for udbuddet i udlandet, samt en vurdering af, om udbuddet i udlandet vil kunne gennemføres, uden at bringe institutionens uddannelsesaktivitet i Danmark i fare.

Stk. 3. Undervisningsministeriet opkræver gebyr for behandlingen af ansøgningen til dækning af udgifter forbundet med Akkrediteringsrådets afgørelse om akkreditering af et udbud i udlandet.

Kommentar: Denne procedure fremstår meget omkostningstung og præget af en grunduddannelsesstankegang. Der kunne tænkes i en model der læner sig op af de rammebetingelser der eksisterer inden for udbud og udvikling af nye diplomuddannelsesmoduler.

Anlægsudgifter er svære at placere.

Desuden skal man så dobbeltakkreditere i det påtænkte land og købe juridisk bistand ude.

5. Kvalitetssikring, fortsat

Universitetslovens § 3 a:

”Stk. 3. Universitetet skal sørge for, at dets uddannelser efter stk. 1 og stk. 2 bliver kvalitetssikret. Uddannelserne skal enten kvalitetssikres i Danmark efter reglerne i lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser eller i udlandet efter udenlandske kvalitetssikringssystemer. Det er dog et krav, at den kvalitetssikringsinstitution, der vælges, er optaget i European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) eller på anden måde anses for at være internationalt anerkendt. Vælges en udenlandsk kvalitetssikring, foretages den efterfølgende godkendelse af uddannelsen af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser.

Stk. 4. Det er ikke krav om særskilt kvalitetssikring i de tilfælde, hvor de dele, der gennemføres ved det udenlandske universitet, er valgfrie eller allerede er akkrediteret som en del af den danske uddannelse.

Kommentar: Her bør lovgrundlaget harmoniseres med udgangspunkt i den gældende lov om screening og akkreditering for Professionsuddannelser - der bør under alle omstændigheder gives ens muligheder for alle videregående uddannelser i forhold til udbud i udlandet. Det bør overvejes om der efter positiv institutionsakkreditering blot skal opnås en positiv økonomisk screening i ministeriet af de enkelte udbud, der søges udbudt i udlandet og at kvalitetssikringen ligger hos institutionerne efter regler om institutionsakkreditering?

6. IDV

Bekendtgørelse om udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet:

Kommentar: Overordnet set er regelgrundlaget ens, nemlig IDV-aktivitet. Dog giver reglerne for universiteterne langt større frihedsgrad/fleksibilitet i organiseringen af IDV-aktiviteten, herunder en eksplicit beskrivelse af samarbejdsmulighederne med udenlandske universiteter. Fleksibiliteten giver bedre muligheder for at kunne etablere den mest effektive administration af aktiviteten, afhængig af vilkårene i det land, aktiviteten skal udbydes i.

7. IDV, Fortsat

Bekendtgørelse om udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet:

§ 5. Udbud i udlandet gennemføres af institutionen som særskilt indtægtsdækket virksomhed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan anbringe midler, som ikke er nødvendige til den daglige drift, som ejerandele af et aktieselskab eller et andet selskab med begrænset hæftelse, hvis formål er at gennemføre danske uddannelser i udlandet. Et sådant selskab skal være registreret i Danmark.

Stk. 3. De midler, institutionen anvender til udbud i udlandet, må ikke have et omfang eller være anvendt på vilkår, der bringer institutionens uddannelsesaktiviteter i fare.

Kommentar: Hvilken målestok anvendes her?

IDV, fortsat

§ 6. For udbud i udlandet, som gennemføres som særskilt indtægtsdækket virksomhed, gælder følgende vilkår:

- 1) Virksomheden må ikke give et akkumuleret underskud fire år i træk
- 2) Institutionen skal have tegnet særskilt ansvars og skadesforsikring for virksomheden i udlandet

Kommentar:

Ad 1: Det vil sige, at en nyoprettet PBA skal give overskud inden den afslutter 1. hold.

Ad 2: Det bør – henset til loven om selvforsikring undersøges om det er muligt at tegne ansvars- og skadesforsikring i udlandet

8. Studieordninger

Bekendtgørelse om universiteternes internationale uddannelsesforløb § 24:

”Universitetet fastsætter nærmere regler for hele uddannelser og obligatoriske forløb i udlandet i en studieordning.

Stk. 2. Obligatoriske forløb skal fremgå af studieordningen for den samlede uddannelse. De studerendes muligheder for frivillige forløb skal fremgå af studieordningen.

Stk. 3. Studieordningen, som udarbejdes på dansk eller engelsk og eventuelt relevant fremmedsprog, skal herudover indeholde følgende elementer....mv

Kommentar: Her er det nødvendigt med en harmonisering mellem institutionstyperne. En ramme for tilpasning til en anderledes kultur og andet sprogområde på henholdsvis 30 ECTS-point for professionsbacheloruddannelser og 15 ECTS-point for erhvervsakademiuddannelser, videregående voksenuddannelser (VVU) og diplomuddannelser, når sproglige, kulturelle eller uddannelsesmæssige forhold i det pågældende land særligt begrundet det, jf. stk. 2. Dette krav er absolut en hindring for reel tilrettelæggelse af udbud i udlandet. Den regel har blokeret for mange reelle samarbejder om udbud af danske uddannelser i udlandet og må nødvendigvis ændres så også professionshøjskolerne har mulighed for at udbyde uddannelser i udlandet, der er tilrettelagt under hensyntagen til disse landes og kultures meningsfulde krav og ønsker.

Vores partnerlande har selvsagt også akkrediteringslove og kvalitetskrav og nationale fordringer, der skal leves op til.

Eksempelvis kan en særlig tilrettelæggelse af 30 ETC s i en professionsbacheloruddannelse ikke opfylde kravet fra de kinesiske myndigheder om, hvad en bacheloruddannelse skal indeholde i Kina.

Denne regel har medført at der endnu ikke er udbudt regulære danske professionsuddannelser i udlandet, hvorimod universiteterne har haft mulighed for og succes med at udbyde skræddersyede master og kandidatuddannelser i udlandet.

Reglen om at professionshøjskolerne kun kan udbyde uddannelser / udbud af uddannelser i udlandet som de allerede udbyder i dk foreslås ændret, så den harmoniserer med reglerne for universiteterne der giver mulighed for at skabe og akkreditere nye udbud specielt tilrettelagt for et konkret udenlandsk marked.

9. Eksamensbevis

Bekendtgørelse om universiteternes internationale uddannelsesforløb § 25:

"Universitetet kan udstede et dansk eksamensbevis, hvis uddannelsen efter universitetets konkrete vurdering fuldt ud er på sammen kvalitetsmæssige niveau som en tilsvarende dansk uddannelse. Universitetet har ansvaret for, at der udstedes et eksamensbevis til de studerende, der optages på uddannelsen ved det danske universitet. Universitetet sikrer, at de studerende får et eksamensbevis, som anerkendes i de lande, hvor uddannelsesdelene er gennemført.mv."

Kommentar: *Det anbefales at der ekspliciteres i bekendtgørelsen for professionsuddannelserne samme regelgrundlag som gældende for universiteterne.*

Med venlig hilsen

Marianne la Cour Sonne
Direktør
Danske Professionshøjskoler